

Rundskriv

J. nr. 11518 A. 1946.

fra Kirke- og Undervisningsdepartementet
til Stiftsdireksjonene.

Etterbetaling av lønn m. v. til prestene.

Departementet har i rundskriv til presteskaper idag sendt melding om de fastsatte regler for etterbetaling av lønn til prester som har vært arrestert, ulovlig avskjediget o. l. i okkupasjonstiden.

Disse regler er sålydende:

I.

De av Finansdepartementet gitte regler for etterbetalingen av lønn til statstjenestemenn gjelder i hovedtrekkene også for etterbetalingen av lønn til prestene. I tillegg til dis.se bestemmelser er fastsatt flg. spesielle regler for etterbetalingen av lønn m. v. til de geistlige embets- og tjenestemenn:

II.

1. Statskassen etterbetaler prestenes alders- og regulerings tillegg etter vanlige regler med fradrag av det som måtte være dekket av den uhevede lønn i okkupasjonstiden så som pensjonsinnskott, bolig- og gårdsavgift o. l. Videre fragår heri det som vedk. prest måtte ha mottatt som økonomisk støtte utover det som svarer til grunnlønnen (embetsinntekten).
2. De komm. vederlag etter den geistlige lønningslov av 14. juli 1897 skal nyttes til etterbetaling av prestenes grunnlønn (embetsinntekt). For å stille samtlige kommuner likt, og for å oppnå en samlet og ensartet etterbetaling, blir de komm. vederlagene for vedk. tidsrom å samle i et reguleringsfond.
3. I *Reguleringsfondet* skal innbetales:
  - a) De komm. vederlag etter den geistlige lønningslov av 14. juli 1897 som ikke er hevet av menighetens rettmessige prest eller av prest ansatt under okkupasjonen.
  - b) Vederlagene fra de kirkelige fond under dette departement som ikke er gått med til dekning av prestelønn.
4. Av *Reguleringsfondet* skal utbetales:
  - a) Prestenes grunnlønn (embetsinntekt) i den utstrekning hans tilkommende ikke er dekket av menigheten eller på annen måte.
  - b) Refusjon for tap vedk. prestegårdene. Når det gjelder prestegårdene vil forholdene såvidt mulig søkes bragt tilbake til det de var ved embetsnedleggelsen eller avskjeden. Således vil en i oppgjøret belaste prestene for bolig- og gårdsavgift og godskrive dem for renter av gårdskapital. Videre vil prestene bli godskrevet alle avsnvgodtgjørelser m. v. Husleie og andre inntekter vedk. prestegården som etter foranledning av N.S.-myndighetene er sendt inn til Kirkedepartementet vil bli sendt tilbake. Forpaktungs- og fesetavgifter o. l. inntekter vedk. prestegårdene som ikke er sendt til departementet må prestene selv sørge for å få krevd inn, men det kan likevel oppstå tap som i tilfelle må dekkes av Reguleringsfondet. Hvor prestegårdene har vært overdradd til N.S.-prester vil hele det normale gårdsutbytte bli etterbetalt av fondet.

- c) Lønn til de prester som etter embetsnedleggelsen av Den Midlertidige Kirkeledelse ble kalt til tjeneste i menigheter hvor den lovlige prest ble fjernet eller hvor det av andre grunner var nødvendig å sørge for geistlig tjeneste.
- d) Eventuell tilbakebetaling av lån som måtte være opplatt til dekning av den støtte som er ytt prestene, og bidrag hvortil det av giverne på forhånd var knyttet spesielle forbehold.

I samband med dette har Justisdepartementet uttalt:

«Krigsskadekomiteen har i sin innstilling om inntekts- og formuestap forutsatt at det i alminnelighet ikke bør ytes billighetserstatning for gaver og lån som er ytt til illegalt arbeid i kampen mot okkupasjonsmakten, bortsett fra rene organisasjonsmessige store lån som nærmest må betraktes som lån til staten. Krigsskadekomiteen forutsetter dog at det kan forekomme unntak da billighetserstatning bør ytes. Søknader om slike erstatninger er forutsatt behandlet i dette departements Oppgjørsavdeling. Krav om tilbakebetaling av lån til støtte for prestene antas å måtte behandles på samme måte.»

- e) Mulige andre krav som prestene måtte få godkjent, f. eks. skyssgodtgjørelse, husleiegodtgjørelse o. l. som prestene tilkommer av kommunene, men som i okkupasjonstiden er utbetalt til urettmessig innehaver av presteembetet (stillingen). Er disse fastsatte ytelser ikke hevet, skal de etter vanlige regler etterbetales av vedk. *kommune*.

Som det vil fremgå av disse regler vil de komm. vederlagene som i okkupasjonstiden ikke er nyttet til dekning av prestelønn bli samlet i et Reguleringsfond. Dette fond skal utrede den del av etterbetalingen til prestene som ikke faller på statskassen (alderstillegg og regulerings tillegg). Med henvisning til reglernes post II, 2 skal en be de komm. myndigheter underrettet om at den del av de komm. vederlagene som ikke er utbetalt (til de geistlige lønningsfond eller til Kirkedepartementet) blir sendt inn hit til inntagelse i nevnte Reguleringsfond.

Den del av vederlagene som er innbetalt til de geistlige lønningsfond vil senere ved revisjonen av regnskapene for disse fond bli beordret innsendt til Reguleringsfondet.

Den del av de komm. lønnstilskott og vederlag som etter N.S.-myndighetenes bestemmelser er sendt inn til Kirkedepartementet (etter 1/1 1944) og som ennå er i behold vil bli overført til ovennevnte Reguleringsfond. Det samme vil bli gjort med vederlagene av de kirkelige fond. ~~Om innbetaling av de komm. vederlag (den del som kommunene ikke har utbetalt) har en idag sendt særskilt rundskriv til Stiftelsesdireksjonene med anmodning om å underrette samtlige kommuner.~~

En regner med at det kan bli endel midler igjen i Reguleringsfondet når etterbetalingen til prestene er avsluttet. Den forannevnte komite har foreslått at det av disse midler dannes et menighetenes landsfond som ved sin renteavkastning skal tilgodese kirkelige og menighetsmessige formål i fremtiden etter nærmere fastsatte regler.

Dette departement har også forutsatt at de midler som måtte bli tilovers skal nyttes til nevnte formål. Spørsmålet om hvordan dette bør søkes ordnet vil bli tatt opp til behandling og avgjerd senere.

Komm. skyssgodtgjørelse o. l. (se reglernes II, 4 e) skal etterbetales prestene av kommunene under forutsetning av at disse ytelser ikke tidligere er betalt.

Til lette ved den videre ekspedisjon av saken legger en ved endel eksemplarer av dette rundskriv. Flere eksemplarer kan fås ved henvendelse til Kirkedepartementets Kirkekontor.

Oslo, 20. november 1946.

Kaare Fostervoll.

Kristian Hansson.